

Leerlingmateriaal - Twee levens, één regime

Introductie

L: Settela Steinbach

R: Edith Stein

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden miljoenen mensen vervolgd en vermoord door het naziregime. De ideologie van Adolf Hitler verdeelde mensen in zogenaamde “rassen” en bestempelde Joden en Sinti en Roma als minderwaardig.

In deze les onderzoek je twee slachtoffers:

- **Edith Stein (1891–1942)** – Joods, later katholieke kloosterzuster, filosofe
- **Anna Maria “Settela” Steinbach (1934–1944)** – Sintimeisje uit Buchten

Ze verschilden in leeftijd, achtergrond en levenspad. Toch leden zij onder hetzelfde regime. Wat zegt dat?

Opdracht 1 – Twee levens, één systeem

Lees de informatie over Edith Stein en Settela Steinbach. Vul daarna het schema in.

Onderdeel	Edith Stein	Settela Steinbach
Geboortjaar & afkomst		
Levenspad vóór de oorlog		
Identiteit (geloof / cultuur)		
Waarom werd zij vervolgd?		
Wat gebeurde er met haar?		
Wat maakt haar verhaal bijzonder?		

Analysevragen

1. Wat zijn de grootste verschillen tussen Edith en Settela?

2. Wat is de belangrijkste overeenkomst in hun lot?

3. Wat zegt dit over de rassenleer van Hitler?

4. Waarom is het belangrijk om hun namen te blijven noemen?

Van verhaal naar herinnering

Na de oorlog werd duidelijk hoe groot de vernietiging was geweest. Miljoenen mensen waren vermoord. Maar hoe herdenk je zoveel slachtoffers?

Door cijfers?

Of door namen?

Of door monumenten?

Opdracht 2 - Herdenken en herinneren

In heel Europa liggen **Stolpersteine**: kleine messing steentjes in de stoep met de naam van een slachtoffer van het naziregime. Ook in Limburg liggen Stolpersteine.

Je gaat nu zelf nadenken over hoe we slachtoffers van de Holocaust zouden kunnen herdenken.

Stap 1 - Kies één persoon

Kies:

Edith Stein

Settela Steinbach

Een persoon van een Stolperstein in je buurt: <https://maps.stolpersteine.app/#/map>

Stap 2 – Ontwerp een herdenkingsbord

Maak een ontwerp voor een klein informatiebord dat bij zijn/haar woonplaats zou kunnen staan.

Je bord moet bevatten:

- Een korte biografie (max. 80 woorden)
- Waarom hij/zij vervolgd werd
- Wat er met hem/haar gebeurde
- Waarom zijn/haar verhaal vandaag nog belangrijk is
- Een passende titel

Je mag symbolen gebruiken (bijv. kaars, trein, klooster, viool, ster, woonwagen).

Stap 3 – Reflectievraag (6–8 zinnen)

Waarom is herdenken belangrijk, ook als de gebeurtenissen al zo lang geleden zijn?

Gebruik:

- een voorbeeld uit Edith's, Settela's of je gekozen persoons leven;
- het begrip "uitsluiting" of "rassenleer".
